

Region Stockholm
Trafikförvaltningen
105 73 Stockholm

Diarienummer TN 2019-1180

Skärgårdens trafikantförenings yttrande över remiss inför trafikförändringar i SL-trafiken och Waxholmsbolagets trafik 2020/2021 (T21)

Trafikinformation

Skärgårdens trafikantförening vill inleda remissvaret med några allmänna reflektioner kring trafiken. Situationen våren 2020 med ett upplägg som endast ger information om aktuell trafik via app, har visat sig vara för begränsande. Det finns fortfarande personer utan tillgång till smartphones eller resenärer som vistas där det är dålig mottagning. Dålig mottagning kan det ofta vara just i skärgården. Det är problem som lätt avhjälpes av tryckta tidtabeller, vilket dock upphörde med vinterturlistans slut i april 2020. De tryckta tidtabellerna har också fungerat som en turistbroschyr och därmed bidragit till att öka skärgårdens värde som besöksmål. Det är viktigt att även framgent aktuella tidtabeller anslås på skärgårdens bryggor.

Anropsstyrd trafik

Skärgårdens trafikantförening arbetar för en effektiv och miljömedveten kollektivtrafik i Stockholms skärgård med resenären i centrum. Ett viktigt mål är en minskad bränsleåtgång, som kan skapas om befälhavarna bättre kan planera sin körning, att helt gå förbi bryggor utan resenärer. Vid dåligt väder, exempelvis vid tjocka och begränsad sikt i övrigt, behöver befälhavaren inte heller gå fram till bryggan för kontroll om resenärer finns.

En viktig åtgärd att prova anropsstyrd trafik där det är möjligt att avropa en resa med sin egen smartphone men där det också måste finnas möjlighet att avropa resa från bryggan. Genom anrop vid alla bryggor kan befälhavaren genom information om vilka bryggor som skall anlöpas bättre planera körningen. Denne behöver då inte gå runt uddar och okulärt konstatera om resenärer finns på bryggan. Trafikantföreningen har tidigare föreslagit Trafikförvaltningen att genomföra ett pilotprojekt och framförde då som exempel sträckan Boda-Möja på linje 14 som lämplig för ett försök.

Pendelbåtslinje 80

Frösviks brygga fyller en viktig funktion för dels de boende som annars har långt till annan kollektivtrafik samt utgör också en möjlighet till tvärförbindelse mellan Danderyd, Lidingö och Vaxholm samt gör Bogesundslandets naturreservat tillgängligt. Eventuellt behov av åtgärder av bryggan bör samordnas mellan Trafikförvaltningen och Vaxholms stad. För att förbättra tidtabellen på linje 80 bör anropsstyrning för Frösvik införas.

Tidtabellerna på bryggorna på linjedelen Ropsten–Frösвик bör visa möjligheten att resa hela linje 80:s sträckning med båtbyte i Ropsten. Så är inte fallet f.n., vilket har framförts till Skärgårdens trafikantförening av boende på Tranholmen.

Önskemål om anlop av **Södra Värtahamnen** där det finns många arbetsplatser. Fram till att det kan ordnas bör **busslinje 75** förlängas från Ropsten, via Värtahamnen, till Frihamnspiren och anslutning till pendelbåt 80.

På sträckan Nacka Strand–Nybroplan skulle restiderna kunna kortas om effektivare av- och påstigen möjliggjordes med hjälp av flytbryggor då ingen landgång krävs. De nya elbåtarna i trafiken är anpassade för flytbryggor.

Pendelbåtlinje 89

Förslaget att anlöp **Gamla Stan** för att skapa god anslutning till Tunnelbanan är bra och kan komplettera anlöpet av **Klara Mälarstrand**. Om Klara Mälarstrand skulle ersättas helt av Gamla Stan bör istället **Norr Mälarstrand** anlöpas.

Pendelbåtlinje 83

Problemet med trafiken med pendelbåt till Vaxholm–Rindö samt den planerade till Värmdö, är att den skall gå parallellt med redan befintlig skärgårdstrafik, dock utan att anlöp särskilt många av bryggorna på vägen, bland annat inte öar med så väl heltidsboende som deltidsboende. Det rimliga vore en pendelbåtstrafik utformad såsom den hittills har fungerat i detta trafikområde, fullt ut integrerad med befintlig skärgårdstrafik och därmed också gynna skärgårdsbor. Det finns därtill tankar om att till vissa av turerna med pendelbåt köra anslutande passbåt till övriga bryggor varvid man alltså inte bara kommer att köra trafiken parallellt, utan till och med enskilda turer. Med hänsyn till den ekonomisk rådande situation för Region Stockholm borde varje kostsamt försök med separat pendelbåt omprövas, allra helst som det redan finns befintlig trafik som med jämförelsevis begränsade kompletteringar väl skulle kunna uppfylla en roll om pendelbåt.

Tabell 24 Stockholm–Blidösundet

Östanå färjeläge är avstängd för trafik p.g.a. bristande säkerhet. Bryggan utgjorde en viktig bytespunkt i norra skärgården mellan båt och buss och Trafikantföreningen finner det inte rimligt att man inte försökt hitta alternativ till detta. Möjligheten att resa mellan Blidö/Yxlan-området och Ljusterö påverkas också p.g.a. detta.

Vättersö (eller Wettersö Södra) saknar fortfarande trafik mellan november och första hälften av april. Den sedan länge planerade förlängningen av säsongen, i första hand, till höstturlistans slut bör genomföras skyndsamt.

Tabell 28 Furusund–Gräskö–Rödlöga

Marö bör införlivas i tabell 28 för att möjliggöra resor till kommuncentra (Norrtälje)över dagen. Om så önskas kan anropsstyrd trafik vara ett alternativ. I dagsläget anlöps Marö endast den tid som Stockholm – Arholma har trafik. (sommar samt söndagar på våren)

Trafiken sommartid har senaste året skötts med m/s Yxlan som är en isgående båt med begränsade fartresurser. Önskvärt vore att under sommaren ha en snabbgående båt på denna linje med få bryggor som kan korta restiderna, speciellt till Svartlöga och Rödloga.

Tabell 14 Möja

Tabell 14 saknar intur på söndag morgon (finns endast på vinterturlistan), vilket inte är RUFs-standard. Hemresa på fredagar för t.ex. pendlare och gymnasieungdomar innebär hemkomst efter kl. 21.00, övriga veckodagar kommer man hem ca kl. 19.00.

Turen från Möja till Stockholm på morgonen vardagar under höst och vår (tur 1406) kan vid anrop passera Gällnönäs. Detta förutsätter att turen från Möja tidigareläggs några minuter – eller effektiviseras genom anropsstyrning utmed delar av linjen före Sollenkroka. Vinsten blir stor för resenärerna då utresan till Gällnönäs, via Sollenkroka, för exempelvis servicepersonal kan ske med ankomst före 08.00. Dessutom, de resenärer som har bil på fastlandssidan kan göra återresan till samma brygga, efter en hel dag, efter arbete eller besök.

Förslaget att endast angöra **Möjaström** under höst, vinter och vartidtabeller och istället köra buss 489 på ön är inte bra. Besöksnäringen är aktuell även under höst- och varturlistorna och bussalternativet är mycket negativt för besöksnäringen. Fritidsboende i **Dragedet** på västra Möja riskerar att bli helt utan trafik. **Långvik** är en knutpunkt för besöksnäringen på ön.

Tabell 13 Boda–Södra Ingmarsö

Vardagar under isfri period bör någon eller några turer gå öster om Gällnö, istället för idag västerom, och då möjliggöra anlop av **Galtholmen** och **Gällnönäs**.

Tabell 17 Björkviks Brygga

Skärgårdens trafikantförening finner det märkligt att man väljer att inte återuppta trafiken till och från **Björkvik** efter det att bryggan renoverades. Nu är man i Nämöskärgården helt hänvisad till Stavsnäs. Om linjen skulle gå mellan Björkviks – Nämöskärgårdens bryggor – Stavsnäs kan varje tur användas både för resande från och till fastlandet vilket skapar fler resealternativ, större flexibilitet och kortare restider. Avlastning av vägnätet till Stavsnäs är också en fördel.

Tabell 19 Stockholm–Utö

Trafikantföreningen motsätter sig förslaget att avveckla direkttrafiken Stockholm–Utö under sensommaren. Bra att man överväger att skapa nya resemöjligheter mellan Dalarö och Utö.

2.3.8 Värmdö

”Översyn av behovet att utföra kompletteringstrafik till Nämöskärgårdens öar och områden vilka ligger utanför ordinarie WÅAB/SL-linjenät.”

Skärgårdens Trafikantförening delar förvaltningens syn på att det finns ett behov av denna översyn och deltar gärna i detta arbete.

2.3.2 Haninge

Den uppskattade trafiken till utskärgården i södra skärgården, traden Dalarö-Huvudskär föreslås läggas ned. Det finns få möjligheter att nå utskärgården inom ramen för Region Stockholms trafik- och taxesystem och denna trafik är av stor betydelse för besöksnäringen i södra skärgården. Trafikförvaltningen bör tillsammans med Skärgårdsstiftelsen och berörd kommun undersöka möjligheten att fortsätta trafiken och vad som kan krävas för åtgärder för att framgent fortsätta upprätthålla och utveckla denna trafik.

Övrigt

Skärgårdens Trafikantförening samarbetar med SIKO och delar deras syn i dessa frågor.

Skärgårdens trafikantförening

Nybrogatan 76

114 41 Stockholm

Telefon 08-662 89 02

e-post: skargardstrafikanten@tele2.se

Internet: www.skargardstrafikanten.se

Skärgårdens trafikantförening bildades år 1963. Föreningens syfte är att under devisen "Skärgårdstrafik för alla" tillvarata och uppmärksamma samtliga resandekategoriernas behov och önskemål. Föreningen enskilda medlemmar och därtill föreningar, organisationer och andra intressenter som medlemmar.

Föreningen är en ideell och politiskt obunden organisation som företräder såväl bofasta, deltidsboende och besökande i Stockholms skärgård och Mälaren. I föreningens styrelse sitter representanter för alla passagerarkategorier, bland annat bofasta och deltidsboende från olika delar av skärgården samt representanter för SIKO. Föreningen har arbetsgrupper, bland annat en trafikkommitté och en bryggkommitté som är medlemmarna behjälplig bland annat vid ny- eller ombyggnation. Föreningen verkar även för en utökad kollektiv båttrafik i Stockholms hamn och närområde bland annat i samverkan med berörda kommuner.

Skärgårdens trafikantförening ger ut Skärgårdsboken samt arrangerar Skärgårdsbåtens Dag årligen sedan 1964. Stockholms ångbåtar deltar och därtill ett flera motordrivna skärgårdsbåtar i traditionell båtparad till Vaxholm. Skärgårdens trafikantförening arrangerar årligen flera medlemmöten som behandlar aktuella frågor rörande trafik, bryggor eller föredrag om skärgården. Föreningens tidskrift, Skärgårdstrafikanten, med aktuella förenings-, trafik-, och skärgårdsfrågor utsändes till medlemmarna tre gånger per år.